

INNSAMLINGSKONTROLLEN ÅRSBERETNING FOR 2017

Innsamlingskontrollens (IK) formål er å ivareta allmennhetens interesser i at innsamlinger til humanitære, kulturelle og religiøse formål m.v. organiseres og gjennomføres på en betryggende måte og at forvaltningen av midlene er forsvarlig. Stiftelsen er lokalisert i Oslo.

Styret.

Styret består av personer med økonomisk og juridisk kompetanse samt personer med erfaring fra innsamlingsarbeid. To av styremedlemmene oppnevnes av henholdsvis Den Norske Advokatforening og Den norske Revisorforening.

Styret består av 7 medlemmer, herav 4 kvinner.

Innsamlingskontrollens styre hadde pr. 31. desember 2017 følgende sammensetning:

- Oddbjørn Nesje, Styrets leder
- Jan Egil Aase, Vara
- Ragnhild Elisabeth Øien Toyomasu
- Anne Brude, Vara
- Svein-Arne Martinsen
- Odd Lasse Birkeland, Vara
- Wilhelm Klose
- Niels-Christian Holm, Vara
- Dagrun Haider
- Bjørn Hagen, Vara
- Leila Kaarina Valvik Raustøl
- Knut Fridtjof Blütecher, Vara
- Ellen Lome
- Gunnstein Instefjord, Vara

Styremedlemmene har personlige varamedlem.

Det har i 2017 vært avholdt 5 styremøter. Årsmøte ble avholdt 10. mai 2017.

Innsamlingskontrollens godkjenningsordning.

Ved årets utgang var det 145 innsamlinger/organisasjoner som var godkjent mot 144 i 2016.

I løpet av året er det 11 nye organisasjoner som er godkjent. Det er en avgang på 10 organisasjoner. Av disse har 7 avvirket virksomheten. Marita stiftelsen meldt seg ut uten at dette er begrunnet nærmere. To av de nye godkjente organisasjonene leverte ikke regnskap og er fjernet fra godkjentlisten.

Målsettingen med godkjenningsordningen er å kvalitetssikre innsamlinger og gjennom dette ivareta givernes interesser og sikre at organisasjonene opptrer på en måte som skaper og opprettholder nødvendig tillit.

Gjennom godkjenningsordningen forplikter organisasjonene seg til å følge spesifikke regnskapsregler og underlegge seg ekstern kontroll. I tillegg forplikter organisasjonene seg til å bruke IK-logoen i all sin markedsføring. Styret har lagt vekt på å styrke synligheten og relevansen for Innsamlingskontrollen gjennom økt medieoppmerksomhet og også gjennom den varsling som foretas i forhold til organisasjoner som ikke opptrer i samsvar med god innsamlingsskikk.

IK har også en rolle som premissleverandør i forhold til krav som stilles til innsamlinger. IK har med dette en funksjon med hensyn til organisasjonenes kvalitetssikring av egen virksomhet.

OBS-listen.

Det ligger innenfor IKs formål å bevisstgjøre giverne samt å advare mot useriøse innsamlingsorganisasjoner. I tråd med dette har Innsamlingskontrollen etablert en OBS-liste over organisasjoner det forekommer negative opplysninger om i ulik grad. Det er p.t. 58 organisasjoner som er oppført på denne.

Samtlige organisasjoner som er oppført på OBS-listen har fått anledning til å uttale seg før de blir oppført. Oppføringen er basert på objektive kriterier forankret i retningslinjer som er utarbeidet.

Kontrollarbeidet.

Administrasjonen har i løpet av året vært beskjeftiget med kontrollarbeid og øvrige oppgaver med grunnlag i gjeldende regelverk og retningslinjer.

For tidligere år kontrollarbeidet for en vesentlig del vært gjennomført av revisjonsfirmaene Deloitte AS og BDO AS.

Gjennom ansettelse av ny medarbeider har IK nå selv kompetanse til å foreta kontrollhandlingene. Samtlige regnskaper for regnskapsåret 2016 er kontrollert og gjennomgått av egen ansatt. Ved dette har vi en mer direkte dialog med organisasjonene og kontrollen har også blitt mer målrettet og risikobasert.

Denne omleggingen innebærer at vi også i større grad kan drive en rådgivning og informasjonsvirksomhet. Det er et felles ønske og målsetting at kvaliteten på regnskapene skal være best mulig.

Med grunnlag i innspill fra allmennheten og presse og dels med grunnlag i vår egen gjennomgang av mottatt dokumentasjon, har det vært stilt oppfølgings spørsmål overfor flere av organisasjonene.

Det er avholdt noen møter med organisasjonene, både etter initiativ fra organisasjonene selv og fra Innsamlingskontrollen.

Ved gjennomgangen av regnskapene for 2016 har vi i større grad enn tidligere adressert ansvaret organisasjonene selv har med tanke på interne rutiner og prosesser. Sammen med regnskap, styrets og revisors beretning, kreves det også avgitt en «selvevaluering». Formålet er å bevisstgjøre organisasjonene sitt ansvar gjennom å rette fokuset på hvilke kontrollaktiviteter de gjennomfører og synliggjøre eventuelle mangler knyttet til egen forvaltning. I tillegg til revisjonsberetningen skal revisor avgi en rapport over gjennomførte kontrollhandlinger.

Målsettingen vil være å gjennomføres gjennomgangen rullerende for alle godkjente organisasjoner innenfor en periode på 3-5 år.

For organisasjoner som fra og med 2018 søker om godkjenning vil det bli innført en prøveperiode med særskilt kontroll og oppfølging.

Etiske retningslinjer.

Administrasjonen har i løpet av perioden mottatt en rekke henvendelser fra organisasjoner, publikum og presse, som er vurdert i forhold til de etiske retningslinjene. Oppføring i OBS-listen er for en stor del forankret i dette.

Styret har vedtatt nye etiske retningslinjer. Disse bygger på 5 universelle hovedprinsipper; Ærlighet, Respekt, Integritet, Forståelse for givers situasjon og Åpenhet.

De nye retningslinjene er av mer generell karakter hvor giverens interesse er det sentrale. Det tidligere retningslinjene var til dels var for detaljerte og bar også et visst preg av å være en bransjenorm.

Markedsføring.

OBS-listen har bidratt til å gi Innsamlingskontrollen økt fokus i media. Det antas at den generelle kjennskap til IK gjennom dette har økt ikke ubetydelig. Det er gjennomført markedsundersøkelse som underbygger dette.

Det er i 2017 brukt vesentlig mer midler til markedsføring enn tidligere. I tillegg til ordinær annonsering gjennom ukepresse og facebook har vi også hatt en «native advertising» kampanje gjennom utvalgte medier.

Det er nedlagt arbeid for å få organisasjonene i større grad til å markedsføre IK. Vi møter forståelse for våre synspunkter, men vi opplever at det fremdeles her ligger et betydelig potensiale for markedsføring av IK.

Forholdet til publikum og organisasjoner.

Antallet henvendelser fra publikum er stadig økende. Henvendelsene gjelder alt fra spørsmål i forhold til organisasjoners seriøsitet og klagehenvendelser, til rådgivning rundt oppstart av nye organisasjoner og enkeltinnsamlinger.

I likhet med tidligere år har det vært et betydelig antall klager fra personer som har mottatt konkrete betalingsoppfordringer til tross for at de benekter at de har gitt noe tilsagn. Henvendelsene gjenspeiler også til dels aggressiv markedsføring - spesielt overfor eldre mennesker. Dette gjelder utelukkende organisasjoner/innsamlinger som **ikke** er godkjent av Innsamlingskontrollen.

Dialogen med organisasjonene har utviklet seg svært positivt etter innføring av stedlig kontroll og rådgivning. Vi har nå anledning til å kontaktes direkte for avklaring av regnskapsprinsipper, samtidig som vi også har direkte dialog i forbindelse med analyse og godkjenningssprosessen.

Vi vil i 2018 utvide dette til også å inkludere regnskapskurs som omhandler NRS for Idelle Organisasjoner, samt aktivitetsregnskap. Det er foreløpig berammet to kurs.

Inntektsgrunnlag - forholdet til bevilgende myndigheter, og andre offentlige instanser m.v.

Inntektsgrunnlaget er basert på innmeldingsavgift og årsavgifter fra de godkjente organisasjonene.

Årsavgiften er progressiv og beregnes i forhold til brutto innsamlede midler. Dette innebærer en subsidiering av de små organisasjonene som i realiteten ikke dekker sin forholdsmessige andel av kostnadene.

Målsettingen er at årsavgiftene skal finansiere godkjenningssystemet. Det er relativt betydelige kostnader knyttet til regnskapsgjennomgangen og de kontrollene vi i den forbindelse gjennomfører. Som et kontrollorgan har vi begrenset mulighet til å skaffe oss inntekter fra andre kilder.

En vesentlig side av vårt arbeid er informasjonsvirksomhet. For å motarbeide de useriøse aktørene må givne i langt større grad bevisstgjøres. Dette er en samfunnsmessig oppgave det ikke er rimelig at de seriøse organisasjoner alene dekker.

Kostnadene til dette arbeidet herunder arbeidet med OBS-listen, hjemmesiden og øvrig markedsføring er betydelige. Det er betydelige samfunnsinteresser vi gjennom dette arbeidet utfører. Dette burde gjenspeiles i de statlige bevilgningene, noe det dessverre ikke gjør.

Regjeringen har de siste årene kuttet i tilskuddet til IK, fra 826 000 kroner i 2015 til 300 000 kroner i 2018. Kulturdepartementet har også sluttet å føre opp IK med egen post i sine forslag til statsbudsjett. Dette til tross for at departementet i andre sammenhenger roser kontrollvirksomheten vi har ansvaret for.

IK har arbeidet for Innsamlingskontrollen bør gjeninnføres som fast tiltak på statsbudsjettet. Dette har støtte fra Arbeiderpartiets medlemmer i komiteen. Flertallet er imidlertid av den oppfatning kontroll av pengeinnsamlinger ikke er blant statens kjerneoppgaver.

Ved departementets fordeling av frie midler har vi for 2018 mottatt et tilskudd på kr 300.000, det samme som i 2017. Vi håper det er et signal om at det ikke kommer flere kutt for IK fra denne regjeringen.

Vi har en god dialog med Forbrukerombudet, og samarbeider med disse rundt klager.

Økonomi m.v.

Regnskapet for 2017 viser et overskudd på kr. 143.324. IK har ikke som målsetting å gå med overskudd. Resultatet representerer et lite avvik i forhold til det budsjetterte.

Avviket har i første rekke sin årsak i at vi med egne ressurser har foretatt regnskapskontrollen og ikke har vært avhengige av å benytte ekstern hjelp. Lønnskostnadene er videre redusert som følge av at vi i en periode på 2 mnd har hatt redusert bemanning.

Med bakgrunn i usikkerheten omkring statlige bevilgninger har kjerneaktiviteten (kontrollvirksomheten) til IK blitt skjermet. Investeringer i markeds kampanjer har blitt utsatt de siste årene men i 2017 ble det rom for markedstiltak på slutten av året.

Styret anser at regnskapet gir en riktig oversikt over utviklingen og resultatet av årets virksomhet.

Årsregnskapet er utarbeidet under forutsetning av at stiftelsen skal fortsette sin virksomhet. Forutsetningene for dette er til stede.

Forholdet til massemedia.

Det har vært en betydelig økt interesse fra mediernes side omkring Innsamlingskontrollens rolle og oppgave. Årsaken er blant annet at det har vært større fokus på bruk og forvaltning av innsamlede midler.

Det ansees som vesentlig at godkjenningsordningen gjøres bedre kjent i forhold til allmennheten. Innsamlingskontrollen har på denne bakgrunn inntatt en mer offensiv holdning i forhold til massemedia, som er en viktig premissleverandør i forhold til formålet med «godkjentlisten». Forholdet til massemedia oppleves gjennomgående som positivt.

ICFO.

IK er tilsluttet International Committee on Fundraising Organizations. Organisasjonens formål er å sikre at innsamlinger til veldedige formål organiseres og utføres på en tilfredsstillende måte og at de innsamlede midler benyttes til formålet.

ICFO består av 18 medlemmer fra 18 ulike land.

Administrasjon.

Innsamlingskontrollen har en fulltidsansatt regnskap og økonomirådgiver. Daglig leder har en stillingsbrøk på 40 %.

Virksomheten har ingen forurensende virkning i forhold til det ytre miljøet.

Innsamlingskontrollen er ikke involvert i tvister av noen art.

Likestilling mellom kjønnene

Selskapets styre består av 7 medlemmer hvorav 4 er kvinner.

Oslo, den 28. februar 2018

Oddbjørn Nesje
Styreleder

Svein-Arne Martinsen

Wilhelm Klose

Dagrun Haider

Leila Raustøl

Ragnhild Toyomasu

Ellen Lome

Børre Hagen
Daglig leder